

Любарець В. В. Технология создания рабочих тетрадей для практических работ в ПТНЗ.

В статье раскрыто значение и преимущества практических работ в процессе формирования навыков и умений учащихся в профессионально-технических учебных заведениях (ПТУ). Проанализировано специфику и определено тематику практических работ учебного предмета "Основы психологии и этикет профессионального общения". Обосновано технологию создания и использования рабочей тетради для практических работ. Рассмотрено структуру рабочей тетради, исходя из цели функций ее использования на практических занятиях. Определено практическое значение применения рабочей тетради в формировании психологической готовности будущих агентов по организации туризма профессионально деятельности.

Ключевые слова: рабочая тетрадь, практическая работа, агент по организации туризма, ПТУ.

Lubarets V. V. Technology of creation of working notebooks for practical works in VEI.

In the article the author elaborates the meaning and advantages of practical works in the process of forming skills of students in vocational educational institutions (VEI). The specific features of practical works on the discipline of "Fundamentals of Psychology and Professional Etiquette" have been analysed and their subject matter has been determined. The author substantiates the techniques of creating and use of the workbook for practical works. The structure of the workbook in the view of the aim and functions of its use at practical classes has been discussed. The author determines practical importance of using the workbook in forming psychological readiness of future travel agents for their career.

Keywords: workbook, practical work, travel agent, VEI.

УДК 378.016:[37.011.3-051:62/65]

Малихін А. О.

**ВИКОРИСТАННЯ ПОЛОЖЕНЬ МОРФОЛОГІЇ У ВИЗНАЧЕННІ ЗМІСТУ
МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ**

У статті розглядається проблема визначення змісту методичної підготовки вчителів технології з позицій морфології. Аналізується зміст підручників і навчальних посібників, в яких відображаються підходи їх авторів до визначення змісту методичної підготовки майбутніх фахівців освітньої галузі "Технології". Вивчення студентами циклу методичних дисциплін, у якому курс теорія і методика технологічної освіти посідає провідне місце, має забезпечити високий рівень їх методичної підготовки у вищому педагогічному навчальному закладі. Тому морфологічний підхід до визначення змісту методичної підготовки майбутніх фахівців передусім пов'язаний з аналізом структури і змісту методичних знань, викладених у підручниках і посібниках для студентів і вчителів, оскільки саме у них конкретизується зміст методичної підготовки вчителя технологій.

Ключові слова: вчитель технологій, зміст методичної підготовки, методична підготовка, положення морфології.

Вивчення студентами – майбутніми вчителя технологій (трудового навчання) циклу методичних дисциплін, у якому курс теорія і методика технологічної освіти посідає провідне місце, має забезпечити високий рівень їх методичної підготовки у вищому педагогічному навчальному закладі. Тому морфологічний підхід до визначення змісту методичної підготовки майбутніх фахівців передусім пов'язаний з аналізом структури і змісту методичних знань, викладених у підручниках і посібниках для студентів і вчителів, оскільки саме у них конкретизується зміст методичної підготовки вчителя технологій.

Проблема методичної підготовки майбутнього вчителя є предметом дослідження досить значної групи науковців серед яких О. Бігич, Н. Грицай, Т. Гущина, В. Земцова, О. Зубков, Т. Кочарян, Т. Мамонтова, А. Мормуль, І. Новак, Н. Стефанова, Т. Сясіна, С. Татаринцева, О. Тумашова, В. Шаган, В. Шарко. Зокрема, Н. Грицай розглядає проблеми формування методичної компетентності майбутніх учителів біології, В. Шарко досліджує зміст методичних підготовки вчителя фізики, питання методичної підготовки вчителя математики вивчала І. Новак.

Значний інтерес для нас становили дослідження, в яких розкриваються певні питання, що пов'язані із проблемою змісту методичної підготовки майбутнього вчителя технологій. До числа таких увійшли наукові роботи Н. Зеленко, В. Жигір, О. Коберника, Т. Ковбаси, Л. Патрушевої, В. Сидоренка, В. Стешенка, Г. Терещука та інших. Проте в них не було окремо досліджено підходи науковців до визначення змісту методичної підготовки майбутнього вчителя технологій.

Метою статті є порівняння різних підходів до формування змісту методики навчання технології (трудового навчання), як навчальної дисципліни з позицій морфології.

Розглядаючи змістовний аспект професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів Н. Іпполітова, М. Колісников, Є. Соколова, вказують на те, що він включає такі компоненти, як морально-психологічна, методологічна, теоретична, методична й технологічна підготовка, які, перебуваючи у взаємозв'язку й взаємозалежності, забезпечують ефективність педагогічного процесу, що здійснюється в умовах сучасного ВНЗ. При цьому, науковці вважають, що методична підготовка припускає забезпечення студентів знаннями принципів, змісту, правил, фактів, форм і методів конкретних напрямків виховання й навчання. Методична діяльність здійснюється як спеціально-наукова діяльність, що спрямована на одержання нових продуктів – нових методів і засобів наукового дослідження.

Л. Ф. Кейран [4, с. 115] у структурі загальних питань методики виокремлює наступні елементи: методика викладання – педагогічна наука, історія розвитку основних проблем методики, роль предмета в освіті, виховання у процесі викладання, система форм викладання, матеріальна база викладання, особистість вчителя.

Нами був проведений аналіз змісту методики трудового навчання як навчального предмету, який у підходах різних авторів має певні відмінності. Так, авторський колектив до якого увійшли В. Кальней, В. Капралов під керівництвом В. Полякова [3] визначає зміст методичної підготовки вчителя трудового навчання і відповідну структуру підручника, включаючи до неї п'ять розділів (“Сучасна система трудової підготовки учнів”, “Принципи трудової і професійної освіти”, “Методи викладання”, “Методи учіння”, “Організація трудового і професійного навчання”). При цьому автори зазначають, що “многогранні та складні завдання з трудового та професійного навчання, виховання учнів можуть бути успішно вирішені тільки в тому випадку, якщо вчителя чітко уявляють цілі своєї діяльності, постійно турбуються про підвищення якості навчально-виховного процесу, досконало володіють різними методами та прийомами роботи з учнями, і що в цьому вчителю допомагає методика трудового і професійного навчання яка спирається на закономірності процесу навчання та виховання, які вивчаються психологією, педагогікою та іншими науками про людину” [3, с. 3]. Зміст методики навчання, на думку авторів, повинен включати загальні питання методики навчання, принципи, методи викладання та учіння, форми організації трудового навчання.. До числа питань методики мають входити: цілі та завдання трудового навчання в середній школі, зміст і структура курсу, політехнічна освіта школярів і поєднання навчання з продуктивною працею, виховання і розвиток учнів в процесі трудового навчання, особливості застосування дидактичних принципів у трудовому і професійному навчанні, методи викладання і учіння на уроках трудового навчання та особливості підготовки і проведення форми організації навчальних занять [3]. При цьому науковці зазначають, що все це надасть змогу вчителю правильно осмислити вимоги до методів і організаційним формам трудового навчання і креативно підійти до їх вибору і застосуванню на практиці.

А. Линда [5] до структури змісту методики трудового навчання включає: загальні питання трудового навчання (предмет і задачі методики трудового навчання, політехнічне і трудове навчання у школі, учитель трудового навчання, принципи трудового навчання, позакласні заняття з трудового навчання, професійна орієнтація консультація учнів), методику навчання учнів основної школи технічній праці у шкільних майстернях (завдання

і зміст занять в навчальних майстернях, організаційні форми занять в шкільних майстернях, методи занять у навчальних майстернях, підготовка і проведення занять у майстернях, облік і оцінка знань і умінь учнів з праці, особливості методики проведення трудових занять з учнями з окремих розділів програми, організація й обладнання шкільних майстерень) і методики трудового навчання учнів старшої школи (задачі трудового навчання у старшій школі, практикум з металообробки, практикум по автомобілю (трактору), формування у учнів раціоналізаторських умінь у процесі трудового навчання). Як бачимо автор більш ґрунтовно підійшов до розробки змісту методики трудового навчання. В посібнику значна частина його обсягу присвячено методиці проведення занять з учнями, організацію і проведення практикуму з трудового навчання, чільне місце відведене у методиці питанням підготовки учнів до раціоналізаторської діяльності, розкриваються окремі питання методики підготовки учнів до неї.

Цікавим на нашу думку є генезис змістової складової методичної підготовки вчителя трудового навчання у працях відомого науковця, методиста Д. Тхоржевського [6, 9, 10, 11, 12], час між виданням яких 20 років.

У навчальному посібнику “Методика трудового навчання і загальнотехнічних дисциплін” (1982) [6] До змісту методики трудового навчання авторський колектив на чолі Д. Тхоржевського включає наступні складові:

– загальні питання методики трудового навчання (загальні задачі школи у вихованні особистості учня, класики філософії про поєднання навчання з продуктивною працею та політехнічною освітою, політехнічний принцип у трудовому навчанні, єдність трудового навчання та виховання, трудове навчання як елемент загальної освіти, вимоги до вчителя, підготовка вчителя праці, принципи трудового навчання, позакласні заняття з технічної праці, професійна орієнтація учнів);

– методика навчання учнів учні IV-VIII класів технічній праці у шкільних майстернях (завдання і зміст занять з технічної праці, системи трудового навчання, структура програми з трудового навчання, форми організації навчальної діяльності з трудового навчання, методи навчання на уроках трудового навчання, підготовка і проведення занять з трудового навчання, облік і оцінка знань і умінь учнів з ручної праці, особливості методики проведення занять з учнями з окремих розділів програми, організація і обладнання шкільних майстерень);

– методика трудового навчання учнів IX-X класів (задачі зміст і особливості трудового навчання старшокласників, виробнича практика старшокласників, трудове навчання і профорієнтація у міжшкільних навчально-виробничих комбінатах, загальні питання методики викладання деяких профілів трудової підготовки: металообробка, автосправа, сільське господарство, електротехніка тощо, формування у учнів раціоналізаторських умінь в процесі трудового навчання);

– основи методики навчання кресленню у школі (загальні питання методики навчання кресленню, методичні рекомендації з вивчення програмного матеріалу в VII класі, методичні рекомендації з вивчення окремих тем програми у VIII класі).

У одноосібному навчальному посібнику “Методика трудового і професійного навчання та викладання загально технічних дисциплін” (1992) Д. Тхоржевський продовжує і вдосконалює змістовні лінії методики трудового навчання, збагачуючи і розширюючи їх. Так, наприклад, у другому розділі “Політехнічне і трудове навчання в середній школі” першої частини посібника автор, у відповідності з вимогами часу, вводить навчальний матеріал з методологічних засад політехнічної освіти та поєднання навчання з продуктивною працею. Більше уваги в цій частині посібника приділено системі підготовки вчителя трудового навчання. У другій частині посібника “Методика навчання учнів учні IV-VIII класів у шкільних майстернях” також значно більше уваги науковець приділяє питанням підготовки вчителя до занять у розділі “Підготовка вчителя до занять у майстернях”. Зокрема, детально розглядається планування навчального процесу,

підготовки вчителя до навчального року, до навчальної теми, до уроку. Також цікавим є підхід вченого-методиста до формування змісту розділу “Особливості методики проведення занять з окремих розділів і тем програми” цієї ж частини посібника. У цьому розділі Д. Тхоржевський розглядає методику розв’язання дидактичних завдань, єдиних для всіх розділів програми занять у майстернях, детально розглядає питання методики навчання моделюванню. У методиці вивчення окремих питань автор зосереджу увагу на: змісті кожної теми, послідовності її структурних елементів; шляхах формування понять, розкритті політехнічного значення матеріалу, що вивчається, та шляхах його розкриття; визначенні умінь і навичок, яких повинні набути школярі під час вивчення конкретного матеріалу (вміння роботи з ручним інструментом та на верстатах).

У своєму останньому посібнику “Методика трудового та професійного навчання” (2001) [10, 11, 12] який складається з трьох частин: частини 1 – “Теорія трудового навчання”, частини 2 – “Загальні засади методики трудового навчання”, частини 3 – “Методика технічної праці у 5-9 класах”, Д. Тхоржевський значно поглиблює окремі розділи і вводить до змісту методичної підготовки принципіально нові його складові. Зокрема, посилюється виховна складова змісту методики трудового навчання. В посібнику значно більше місця приділяється виховним аспектам. Автор в окремому розділі “Трудове виховання” приділяє увагу не тільки вихованню в процесі трудового навчання, але і піднімає деякі аспекти проблеми трудового виховання дітей у родині, також у цій частині посібника він торкається проблеми формування творчого ставлення учнів до праці. У другій частині посібника Д. Тхоржевський вводить абсолютно новий розділ “Проблемне навчання на уроках праці” у якому ґрунтовно розглядає теоретичні і методичні питання реалізації проблемного навчання на уроках праці. У третій частині свого посібника науковець до розділів “Завдання і зміст занять у шкільних майстернях”, “Особливості і методика проведення занять із окремих розділів і тем програми”, “Організація і обладнання шкільних майстерень” які є добре розробленими додає четвертий розділ “Методичні розробки уроків”, який на нашу думку суттєво збагатив зміст посібника, і є корисним не тільки для студентів але і для вчителів, що вже працюють у школі, і не завжди мають спеціальну фахову підготовку.

Таким, чином, можна констатувати, що у своїх підходах до розкриття змісту методики як науки і навчальної дисципліни Д. Тхоржевський, розширює межі предмету її дослідження за рахунок постійного вдосконалення змістовного наповнення, пошуку нових підходів до вдосконалення змісту і організації трудового навчання в умовах загальноосвітнього закладу.

У Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти зазначається, що провідними завданнями навчання технологіям є:

- формування цілісного уявлення про розвиток матеріального виробництва, роль техніки, проектування і технологій у розвитку суспільства;
- ознайомлення учнів із виробничим середовищем, традиційними, сучасними і перспективними технологіями обробки матеріалів, декоративно-ужитковим мистецтвом;
- формування здатності розвивати надбаня рідної культури з використанням засобів декоративно-ужиткового мистецтва;
- набуття учнями досвіду провадження технологічної діяльності, партнерської взаємодії і ціннісних ставлень до трудових традицій;
- розвиток технологічних умінь і навичок учнів;
- усвідомлення учнями значущості ролі технологій як практичного втілення наукових знань;
- реалізація здібностей та інтересів учнів у сфері технологічної діяльності;
- створення умов для самореалізації, розвитку підприємливості та професійного самовизначення кожного учня;
- оволодіння вмінням оцінювати власні результати предметно-перетворювальної

діяльності та рівня сформованості ключових і предметних компетентностей [2].

Означене у свою чергу визначає сучасні тенденції у формуванні змісту методичної підготовки вчителя технологій. Зокрема, авторський колектив на чолі О. Коберника та В. Сидоренка, що підготували інноваційний посібник “Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід”, акцентуючи увагу на тому, що “провідним напрямом реалізації нового змісту трудового навчання у відповідності з положеннями Державного стандарту освітньої галузі “Технологія”, є проектно-технологічна діяльність, яка інтегрує всі види сучасної діяльності людини” [7, с. 4] конкретизують зміст основних структурних частин методики трудового навчання, окреслюють коло питань, вивчення яких необхідне для їх розкриття. До їх числа вони відносять:

- проектна технологія в особистісно орієнтованому процесі трудового навчання: сутність проектно-технології, генезис використання методу проєктів, етапи проектно-технологічної діяльності;

- організація проектно-технологічної діяльності учнів на уроках трудового навчання: види навчальних проєктів та вибір об’єктів проєктування, методи проєктування та їх сутність, організаційно-методичні умови проектно-технологічної діяльності;

- урок трудового навчання в умовах проектно-технологічної системи: сучасний урок трудового навчання, особливості застосування інтерактивних технологій на уроках трудового навчання, особливості методики навчання учнів п’ятого класу проєктуванню та виготовленню об’єктів технологічної діяльності тощо;

- діагностування навчальних досягнень учнів в процесі використання проектно-технологічної діяльності;

- методика навчання учнів проєктуванню в процесі обробки конструкційних матеріалів.

У навчальному посібнику “Теорія та методика навчання технології” за загальною редакцією О. Коберника, який був підготовлений у відповідності із новою навчальною програмою курсу “Теорія та методика технологічної освіти” висвітлені теми, яких не було у попередніх посібниках, зокрема:

- зарубіжний досвід здійснення технологічної освіти учнівської молоді;
- концептуальні засади технологічної освіти учнів в Україні;
- державний стандарт освітньої галузі “Технології”: мета і змістовні лінії;
- психофізіологічні основи технологічної освіти;
- інноваційні педагогічні технології на уроках технології;
- діагностика навчальних досягнень учнів з технології;
- зміст та методика навчання у старшій школі.

Як бачимо, у своїх підходах до формування змісту методики навчання технології (трудового навчання) як навчальної дисципліни науковці розширюють межі предмету її дослідження за рахунок впровадження у практику діяльності навчальних закладів нових підходів до організації процесу навчально-трудої діяльності учнів. Вчені вважають, що “проектно-технологічний підхід дає можливість реалізувати варіативність у змісті трудової підготовки, тобто уникнути жорсткої регламентації наповнення змісту навчальної діяльності учнів” [8, с. 4]. Досліджуючи історичні аспекти розвитку методики трудового навчання В. Гаргін [1] зазначає, що у результаті тривалої дослідницької роботи, щодо вдосконалення методики трудового навчання, науковці-методисти прийшли до висновку, що проектно-технологічна діяльність, це об’ґрунтована і спланована діяльність, яка передбачає розроблення конструкції, технології виготовлення і реалізацію об’єкта проєктування і спрямована на формування у учнів системи творчо-інтелектуальних і творчо-перетворюваних знань і вмінь.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Аналіз різних підходів науковців, які знайшли своє відображення у відповідних підручниках і навчальних посібниках свідчить, що сучасний стан розвитку освітньої галузі “Технології”, обумовив і зміни у

змісті методичної підготовки майбутнього вчителя технологій.

Оскільки специфічні особливості трудового навчання визначають його цілі і зміст навчання предмету, а також методи, засоби і форми діяльності учнів, подальшого дослідження потребує стан розвитку знань про ці структурні елементи навчального процесу. У зв'язку із тим, що визначальним елементом в цій системі виступають цілі навчання, конче потрібен аналіз з виявлення характеру змін, які відбулися в їх формулюваннях. На що будуть спрямовані наші зусилля у подальших дослідженнях.

Використана література:

1. *Гаргін В. В.* Історія розвитку трудового навчання в Україні : монографія / В. В. Гаргін, О. М. Коберник. – Умань : ПП Жовтий, 2012. – 166 с.
2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-p>
3. *Кальней В. А.* Основы методики трудового и профессионального обучения / В. А. Кальней, В. С. Капралов, В. А. Поляков. – М. : Просвещение, 1987. – 192 с.
4. *Кейран Л. Ф.* Структура методики обучения как науки: На основе анализа методики обучения биологии / Л. Ф. Кейран. – М. : Педагогика, 1978. – 168 с.
5. *Льнда А. С.* Методика трудового обучения / А. С. Льнда. – М. : Просвещение, 1977. – 232 с.
6. Методика трудового обучения и общетехнических дисциплин : учеб. пособие / под ред. Д. А. Тхоржевского. – М. : Просвещение, 1982. – 286 с.
7. Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід : навчальний посібник / за заг. ред.. О. М. Коберника, В. К. Сидоренка. – Умань : СПД Жовтий, 2008. – 216 с.
8. Теорія і методика навчання технології : навчальний посібник / І. А. Андрощук, І. В. Андрощук, В. В. Бербець, О. В. Бялик та ін. / за заг. ред. О. М. Коберника. – Умань : ФОП Жовтий О.О., 2014. – 480 с.
9. *Тхоржевський Д. О.* Методика трудового та професійного навчання та викладання загально технічних дисциплін : навч. посібник / Д. О. Тхоржевський. – К. : Вища школа, 1992. – 334 с.
10. *Тхоржевський Д. О.* Методика трудового та професійного навчання. – Ч. 1. Теорія трудового навчання / Д. О. Тхоржевський. – К. : РННЦ “ДІНІТ”, 2000. – 248 с.
11. *Тхоржевський Д. О.* Методика трудового та професійного навчання. – Ч. 2. Загальні засади методики трудового навчання / Д. О. Тхоржевський. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2001. – 186 с.
12. *Тхоржевський Д. О.* Методика трудового та професійного навчання. – Ч. 3. Методика технічної праці у 5-9 класах / Д. О. Тхоржевський. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2001. – 219 с.

References:

1. *Harhin V. V.* Istoriiia rozvytku trudovoho navchannia v Ukraini : monohrafiia / V. V. Harhin, O. M. Kobernyk. – Uman : PP Zhovtyi, 2012. – 166 s.
2. Derzhavnyi standart bazovoi i povnoi zahalnoi serednoi osvity [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-p>
3. *Kalney V. A.* Osnovy metodiki trudovogo i professionalnogo obucheniya / V. A. Kalney, V. S. Kapralov, V. A. Polyakov. – M. : Prosveshchenie, 1987. – 192 s.
4. *Keyran L. F.* Struktura metodiki obucheniya kak nauki: Na osnove analiza metodiki obucheniya biologii / L. F. Keyran. – M. : Pedagogika, 1978. – 168 s.
5. *Lynda A. S.* Metodika trudovogo obucheniya / A. S. Lynda. – M. : Prosveshchenie, 1977. – 232 s.
6. Metodika trudovogo obucheniya i obshchetekhnicheskikh distsiplin : ucheb. posobie / pod red. D. A. Tkhorzhevskogo. – M. : Prosveshchenie, 1982. – 286 s.
7. Metodyka trudovoho navchannia: proektno-tekhnohichnyi pidkhid : navchalnyi posibnyk / za zah. red. O. M. Kobernyka, V. K. Sydorenka. – Uman : SPD Zhovtyi, 2008. – 216 s.
8. Teoriia i metodyka navchannia tekhnolohii : navchalnyi posibnyk / I. A. Androshchuk, I. V. Androshchuk, V. V. Berbets, O. V. Bialyk ta in. / za zah. red. O. M. Kobernyka. – Uman : FOP Zhovtyi O.O., 2014. – 480 s.
9. *Tkhorzhevskiy D. O.* Metodyka trudovoho ta profesiinoho navchannia ta vykladannia zahalno tekhnichnykh dystsyplin : navch. posibnyk / D. O. Tkhorzhevskiy. – K. : Vyscha shkola, 1992. – 334 s.
10. *Tkhorzhevskiy D. O.* Metodyka trudovoho ta profesiinoho navchannia. – Ch. 1. Teoriia trudovoho navchannia / D. O. Tkhorzhevskiy. – K. : RNNTs “DINIT”, 2000. – 248 s.
11. *Tkhorzhevskiy D. O.* Metodyka trudovoho ta profesiinoho navchannia. – Ch. 2. Zahalni zasady metodyky trudovoho navchannia / D. O. Tkhorzhevskiy. – K. : NPU im. M. P. Drahomanova, 2001. – 186 s.

12. Tkhorzhevskiy D. O. Metodyka trudovoho ta profesiinoho navchannia. – Ch. 3. Metodyka tekhnichnoi pratsi u 5-9 klasakh / D. O. Tkhorzhevskiy. – K. : NPU im. M. P. Drahomanova, 2001. – 219 s.

Малыхин А. А. Использование положений морфологии для определения содержания методической подготовки будущих учителей технологий.

В статье рассматривается проблема определения содержания методической подготовки учителей технологии с позиций морфологии. Анализируются содержание учебников и учебных пособий, в которых отражены (нашли отражение) подходы их авторов к определению содержания методической подготовки будущих специалистов образовательной отрасли "Технологии". Изучение студентами цикла методических дисциплин, в котором курс теория и методика технологического образования занимает ведущее место, должно обеспечить высокий уровень их методической подготовки в высшем педагогическом учебном заведении. Поэтому морфологический подход к определению содержания методической подготовки будущих специалистов прежде всего связан с анализом структуры и содержания методических знаний, изложенных в учебниках и пособиях для студентов и учителей, поскольку именно в них конкретизируется содержание методической подготовки учителя технологий.

Ключевые слова: учитель технологий, содержание методической подготовки, методическая подготовка, положения морфологии.

Malykhin A. A. The use of statutes of morphology for determination of maintenance of methodical preparation of future teachers of technologies.

In the article the problem of determination of maintenance of methodical preparation of teachers of technology is examined from positions of morphology. Maintenance of textbooks and train aid, in that going of their authors is reflected near determination of maintenance of methodical preparation of future specialists of educational industry of "Technology", is analysed. The study of cycle of methodical disciplines, in which course a theory and methods of technological education occupies a leading place, students must provide a high level them methodical preparation in higher pedagogical educational establishment. Therefore the morphological going near determination of maintenance of methodical preparation of future specialists is foremost related to the analysis of structure and maintenance of methodical knowledge, викладених in textbooks and manuals for students and teachers, as exactly for them maintenance of methodical preparation of teacher of technologies is specified.

Keywords: teacher of technologies, methodical preparation, maintenance of methodical preparation, positions of morphology.

УДК 378.14

Матяшова Д. В.

**СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЯК СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ**

Для визначення змісту сучасної професійної і природничо наукової підготовки майбутнього вчителя трудового навчання потрібно зрозуміти теоретичні основи їх становлення та розвитку. Зміст професійної підготовки проходив певні етапи становлення, що було зумовлено економічними, соціальними та політичними змінами в країні, а також змінами самого змісту трудового навчання. Упродовж цих етапів було здійснено різноманітні заходи щодо його вдосконалення. У статті розкрито особливості формування змісту професійної і природничо-наукової підготовки майбутніх учителів трудового навчання на різних етапах історичного розвитку країни та визначено основні напрямки подальшого дослідження цієї проблеми.

Ключові слова: вчитель трудового навчання; професійна підготовка вчителя; природничо-наукова підготовка; зміст професійної підготовки вчителя трудового навчання.

Останнє десятиліття характеризується значними змінами у вимогах до вчителя і якісно новим підходом до формування змісту підготовки, що викликано впровадженням і розробкою нових стандартів середньої і вищої освіти, виникненням нових інформаційних та виробничих технологій, розвитком науково технічного прогресу, та нових професійних